

ŠKOLNÍ DRUŽINA

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní družina je součástí Základní školy a Mateřské školy
Lenešice, příspěvkové organizace

1. Identifikační údaje

N á z e v: Základní škola a Mateřská škola Lenešice, příspěvková organizace

A d r e s a: Knížete Václava 391

IČO : 72743361

Školní družina

Rozhodnutí o zařazení do školského rejstříku č.j. 3607/2007- 21

2. Charakteristika ŠVP

Školní družina má svůj samostatný vzdělávací program a jeho cílem je vzdělávání žáků, které je stanoveno školským zákonem, ale musí respektovat obecné cíle vzdělání, vymezené § 5 odst.2 školského zákona, což poskytuje širokou volnost při jejich formulování, zároveň to však klade velké nároky na odpovědnost a kvalifikovanost pracovníků tohoto zařízení.

Ve ŠD dbáme při rozvoji dovedností na věkové a individuální zvláštnosti, materiální a další podmínky vzdělávání a výchovy v návaznosti na RVP školy, při čemž využíváme různé prostředky, formy a metody pro našeho vzdělávacího programu. Snažíme se naplnit zájmy a očekávání dětí i jejich rodiče

3. Cíle vzdělávání

- umožnit žákům osvojit si strategii učení
- podněcovat je k tvořivému a logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjet schopnosti a respektovat práci svou i ostatních
- připravovat žáky k tomu, aby nejen uplatňovali svá práva, ale také naplňovali své povinnosti
- vytvářet potřebu, aby uměli pozitivně projevit své city v chování, jednání a v prožívání životních situací a rozvíjet vnímavost a citlivost k ostatním lidem, prostředí a přírodě
- učit žáky rozvíjet a chránit své duševní a fyzické zdraví
- vést je k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, kulturám a duchovním hodnotám a učit je žít společně s ostatními lidmi.

4. Délka vzdělávání

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků I. stupně ZŠ.

Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitel přerušit činnost družiny v době školních prázdnin.

Provoz školní družiny stanovuje Vnitřní řád školní družiny.

5. Formy vzdělávání

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých vlastních zájmů.

Zájmové vzdělávání probíhá v aktivitách, které jsou zpracovány v týdenních plánech vychovatelek a obsahují tyto další činnosti:

Pravidelná činnost

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si vychovatelka vytvoří dle věkového složení žáků oddělení školní družiny.

Spontánní činnost

Mezi spontánní činnosti patří četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi, spontánní činnost ranní družiny.

Odpočinková činnost

Odpočinkové činnosti jsou klidové hry a klidové zájmové činnosti (odstranění únavy po obědě).

Rekreační činnosti

Mezi rekreační činnosti spadá aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné, dramatické, přírodovědné a vlastivědné činnosti, hudba, zpěv, tanec.

Zájmové činnosti

Zájmové činnosti jsou řízená kolektivní nebo individuální činnost, organizované nebo spontánní aktivity.

Příprava na vyučování

Přípravou na vyučování jsou tematické vycházky a didaktické hry.

Příležitostné akce

Mimo pravidelné činnosti patří mezi aktivity školní družiny také významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti – slavnosti, výlety, přehlídky, aj.

Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. Činnosti jsou motivovány potřebami žáků a cíleně mířeny do různých oblastí.

6. Obsah vzdělávání

Při obsahu vzdělání jsme se přidrželi oblastí základního vzdělání, kde můžeme pomoci vědomosti a znalosti prohlubovat.

- Člověk a jeho svět

- Jazyk a jazyková komunikace
- Informační a komunikační technologie
- Umění a kultura člověk a příroda

7. Časový plán vzdělávání

V naší školní družině pracují tři oddělení. V družině jsou zapsány děti z přípravné třídy až z 5. třídy ZŠ. ŠD má pravidelnou výchovnou a vzdělávací činnost. Družina má danou dobu činnosti, a to denně od 5.30 do 7.40 a od 11.35 do 16.30. Tato doba navazuje na časový plán vzdělávání. Pro zapsané účastníky je docházka povinná a dítě může být uvolněno pouze na písemnou omluvu zákonných zástupců. Školní družina může organizovat příměstské tábory v době školních prázdnin.

8. Výchovné a vzdělávací strategie

Průřezová témata procházejí celým vzdělávacím programem

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských i globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Školní družina ve spolupráci se školou svými činnostmi přispívá k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

Kompetence komunikativní

Vychovatelka vede žáka k tomu, aby uměl:

- formulovat své myšlenky a srozumitelně je vyjadřovat
- obhajovat své názory a respektovat názory ostatních
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami slušného chování a kultury projevu

Vychovatelka:

- citlivou formou řeší názorové neshody
- pochvalou i napomenutím umí ocenit kulturu projevu

Kompetence personální a sociální

Vychovatelka vede žáka k tomu, aby uměl:

- vytvářet si pozitivní představu o sobě, která podporuje jeho sebedůvěru a tím dosahovat i sebeuspokojení

Vychovatelka:

- Vede děti k práci ve skupině a k toleranci k činnosti ostatních
- Spoluvytváří atmosféru ohleduplnosti

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Vychovatelka vede žáka k tomu, aby uměl:

- bezpečně používat jednoduché nástroje a vybavení, při čemž musí
- dodržovat pravidla vymezená k bezpečnosti práce
- snažit se o co nejlepší pracovní výkon a tím i o co nejlepší výrobek
- využít znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- pracovat s různými materiály

Vychovatelka:

- vysvětluje bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- podporuje a chválí děti a tím je vést k lepším výkonům
- připravuje práce z různých materiálů a tím vede děti k získávání zkušeností

Kompetence k řešení problémů

Vychovatelka vede žáka k tomu, aby uměl:

- vnímat nejrůznější problémové situace a orientovat se v nich a snažit se je řešit
- kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí

Vychovatelka:

- vycítí a orientuje se v problémových situacích a hned v zárodku je řeší a předchází jejich vzniku
- při řešení problémů používat nejen trestu, ale hlavně pochvaly

Kompetence k učení

Vychovatelka vede žáka k tomu, aby:

- měl pozitivní vztah k učení a učebním činnostem
- uměl uplatňovat různé způsoby práce a zpracování informací
- uměl používat různé informační zdroje

Vychovatelka:

- pomáhá se zpracováním obtížnějších úloh
- pracuje různými formami práce
- učí účastníka používat různé zdroje k získávání informací

Kompetence občanská a kulturní povědomí

Vychovatelka vede žáka k tomu, aby uměl:

- dodržovat všeobecně platná práva i povinnosti
- respektovat práva a osobnost druhých lidí
- chápat význam životního prostředí pro člověka a všechno živé

Vychovatelka:

- je příkladem pro dodržování práv a povinností
- respektuje názor i soukromí druhých
- ukazuje na příkladech, jak je nutná ochrana živ. prostředí

9. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Školní družina je určena pro děti 1. stupně. O přijetí do školní družiny rozhoduje ředitel školy.

Předávání informací rodičům, přihlašování a odhlašování žáků do ŠD zajišťuje vychovatelka. Družina organizuje zájmové vzdělávání pro žáky přihlášené k pravidelné docházce. V rámci stanovených pravidel v daném termínu zaplatit poplatek ŠD. Odchod žáků z družiny se řídí požadavky rodičů, vymezenými na zápisním lístku. Aktuální změna nebo nepřítomnost je doložena písemnou formou.

O ukončení vzdělávání ve ŠD smí požádat písemnou formou zákonný zástupce dítěte. Pokud žák soustavně porušuje kázeň nebo dlouhodobě nenavštěvuje školní družinu, může být na základě rozhodnutí ředitele školy ze školního družiny vyloučen.

Pobyt žáků a vzájemné předávání jsou organizačně zajištěny. Školní družina dodržuje Vnitřní řád školní družiny.

10. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší školní družině máme žáky se speciálními vzdělávacími a výchovnými potřebami, dbáme na úzkou spolupráci školy se školní družinou, a hlavně na spolupráci a dobrou komunikaci s rodiči a zástupci nezletilých.

Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, sluchovým, zrakovým, vadami řeči, poruchami učení nebo chování) a žáci se sociálním znevýhodněním.

Těmto žákům vytvoří škola ve všech organizačních formách vzdělávání podmínky pro úspěšné vzdělávání a uspokojování speciálních potřeb.

Zájmové vzdělávání žáků s tělesným postižením

Zájmové vzdělávání žáků tělesně postižených bude probíhat formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat v běžném oddělení na základě individuálních vzdělávacích plánů. Tyto plány odpovídají stupni postižení konkrétního žáka, respektují doporučení a závěry SPC, pedagogicko-psychologické poradny, nebo lékaře a jsou upraveny zejména v aktivitách: tělesná a výtvarná výchova a pracovní činnosti. Třídní učitel musí žáky i ostatní pedagogy kvalifikovaně seznámit se stupněm postižení a stanovit pravidla chování a způsob komunikace mimo vyučování.

Zájmové vzdělávání žáků sluchově postižených

Zájmové vzdělávání žáků sluchově postižených bude probíhat formou individuální integrace. Na základě doporučení SPC budou žáci vzdělávání v souladu s individuálním vzdělávacím plánem.

Zájmové vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení nebo chování

Žáci, kterým je diagnostikována vývojová porucha učení nebo chování, jsou vzdělávání formou individuální integrace v běžném oddělení.

Zájmové vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Zájmové vzdělávání žáků ze znevýhodňujícího socio-kulturního prostředí probíhá v běžném oddělení.

Zájmové vzdělávání žáků s zdravotním znevýhodněním

Zájmové vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je organizováno na základě speciálních potřeb žáka.

Obsahem se vzdělávací proces žáků se zdravotním znevýhodněním zásadně neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků.

Speciální potřeby žáka jsou zaznamenány v jeho IVP.

Zájmové vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zájmové vzdělávání žáků mimořádně nadaných probíhá v běžném oddělení. Podporujeme u nich jejich mimoškolní aktivity.

Speciální potřeby žáka jsou zaznamenány v jeho IVP.

11. Popis materiálních podmínek

Prostředí, ve kterém probíhá zájmové vzdělávání odpovídá vyhl. Min. zdrav. Č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení. Jsou bezpečné, snadno udržovatelné s přiměřeným vybavením. Výzdoba prostor je mobilní a je obměňována výrobky dětí a sleduje např. roční období a jinou aktuální inspiraci. Účastníci jsou vedeni k šetrnému zacházení s vybavením

Školní družina má prostory, tj. učebny a herna. Družina využívá také školní tělocvičnu, keramickou dílnu, hřiště, cvičnou kuchyni, učebnu s interaktivní tabulí, počítačovou třídu a knihovnu. Šatna je umístěna na chodbě družiny.

Výchovná, zájmová a vzdělávací činnost je vedena pravidelnou formou, v každodenní činnosti přihlášených žáků a využíváme i spontánní a odpočinkovou činnost, která je rovněž zahrnuta do denního režimu ŠD (např. hry v ranní družině, odpolední klidové činnosti, výtvarné a tvořivé činnosti, dopravní výchova nebo činnost venku). Toto nám umožňuje neformální a kamarádskou komunikaci s dětmi.

12. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání a činnosti v něm jsou vedeny kvalifikovanými vychovatelkami, které

- si dovedou vytvořit vřelý vztah k žákům
- umí jednat s účastníky zájmové činnosti
- znají škálu různých zájmových činností přiměřených věku dětí a umí je získat pro určitou činnost a tím i podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti
- znají bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti
- pracovnice si jsou vědomy toho, že se musí neustále vzdělávat v kurzech i samostudiu

13. Popis ekonomických podmínek

Pro ŠD je stanovena částečná úhrada neinvestičních nákladů a to částkou 500 Kč za pololetí, splatná vždy do 5. dne v pololetí. Poplatek lze uhradit buď hotovostně v pokladně školy (u vedoucí školní jídelny) nebo bezhotovostně na účet školy. V ŠD je zajištěno i finanční zajištění na materiální vybavení pro jednotlivé činnosti. O výši poplatku za školní družinu rozhoduje zřizovatel.

14. Podmínky zajištění BOZP

Bezpečnost práce a ochranu zdraví u nás zajišťuje Vnitřní řád školní družiny, který zákonní zástupci žáků dostávají a vracejí spolu se zápisním lístkem i s potvrzením o seznámení se s nimi. Oba dokumenty jsou umístěny na viditelném přístupném místě ve školní družině a jsou k volnému nahlédnutí.

Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo vyučování zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci hlásí ihned vyučujícímu, nebo pedagogickému doзору.

Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede pedagog záznam do přehledu výchovné práce.

Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Vychovatel zajistí, aby každý žák měl zapsány v zápisním lístku tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu.

Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky v době dané rozvrhem bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotně posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy – pedagogickým pracovníkem.

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna, ...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZ a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.